

Valtionavustukset nuorten työpajatoimintaan

Hakija

Y-tunnus

0175622-1

Jämsän kaupunki

Sijaintikunta

Jämsä

Hakemuksen käsittelevä AVI

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto (LSSAVI)

Valtionavustuskelpoisuuspäätöksien diaarinumerot

OKM/85/627/2024

Yhteystiedot

Postiosoite**Lähiosoite tai PL**

Paattilantie 2

Postinumero

42100

Postitoimipaikka

JÄMSÄ

Maksuyhteys

Tilinumero (IBAN)

FI7250910310005599

Pankin tunnistetieto (BIC)

OKOYFIHH

Toiminnan tiedot

Toiminnan nimi

LuovaStartti -nuorten työpajatoiminta Jämsä 2026

Tiivistetty kuvaus toiminnasta

LuovaStartti - nuorten työpajatoiminta on Jämsän kaupungin 17-28-vuotiaille tarjoamaa säännöllistä ryhmätoimintaa, jossa jokaisen nuoren starttijaksolle laaditaan henkilökohtainen valmennussuunnitelma ja tavoitteet. Matalan kynnyksen starttivalmennusta tuotetaan yhtäaikaaisesti useammassa ryhmässä. LuovaStartti – nuorten työpajatoiminnan hankekauden aikana järjestetään neljä suljettua ryhmää ja kaksi avointa ryhmää. Toiminnot tukevat arjenhallintaa, sosiaalista vahvistumista, työelämä- ja opiskelutaitoja sekä vahvistavat itsetuntemusta ja näiden kautta nuorten jatkopolkujen löytymistä. LuovaStartin valmennuksen lähtökohtina ovat toiminnallisuus, ryhmämuotoisuus, projektityöskentely ja yksilötyöskentely.

Ohjausryhmä

Virkanimike Johtava rehtori	Organisaatio Jämsän kaupunki
Virkanimike Työllisyyspäällikkö	Organisaatio Jämsän kaupunki
Virkanimike Kuraattori	Organisaatio Keski-Suomen hyvinvointialue
Virkanimike Johtava sosiaalityöntekijä	Organisaatio Keski-Suomen hyvinvointialue
Virkanimike Palveluvastaava nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelut	Organisaatio Keski-Suomen hyvinvointialue
Virkanimike Etsivä nuorisotyönohjaaja (3 kpl)	Organisaatio Jämsän kaupunki
Virkanimike Vapaa-aikapalvelupäällikkö	Organisaatio Jämsän kaupunki
Virkanimike Starttivalmentaja (2kpl)	Organisaatio Jämsän kaupunki

Toteutus

Toteuttaja

Toteutusalue

Jämsä

Toimintasuunnitelma

LuovaStartti – nuorten työpajatoiminnan tavoitteena on, että ryhmässä toimiminen vahvistaa nuoren arjenhallintataitoja ja rytmittää nuoren arkea. Toiminta lisää nuoren kykyä ottaa vastuuta omasta elämästään sekä tukee nuoren sosiaalista ja psyykkistä toimintakykyä. Nuori pääsee pohtimaan omaa tulevaisuuttaan ja selkiyttämään omaa ammatinvalintaansa ja urapolkuaan turvallisessa ryhmässä ja ympäristössä. Ryhmässä toimiminen vahvistaa nuoren opiskelu- ja työelämävalmiuksia ja se toimii heikommassa työmarkkina-asemassa olevalle nuorelle työllistymistä tukevana palveluna sekä antaa positiivisen kokemuksen ryhmän tasavertaisena jäsenenä toimimisesta. Jakson aikana nuori kokee onnistumisia ja saa positiivista palautetta toiminnastaan. Ryhmässä toimiminen tarjoaa nuorelle myös mahdollisuuden vertaistukeen.

LuovaStartti -toiminta on tavoitteellista ryhmä- ja yksilöohjausta. Starttitoiminnan sisältö on arjenhallinnan tukemista, toiminnallista luovaa tekemistä ja oman tulevaisuuden suunnittelua. Vuoden aikana toimii neljä suljettua ryhmää ja kaksi avointa ryhmää.

Ryhmät alkavat tammikuussa viikolla 4 ja päättyvät viikolla 24. Syyskauden ryhmät alkavat viikolla 34 ja päättyvät viikolla 51. Kevään ryhmien osalta markkinointi alkaa marraskuussa ja syksyn ryhmien osalta huhtikuussa. Jos ryhmässä on vapaita paikkoja, niin ryhmiin voi tulla mukaan kesken kauden. Avointa toimintaa järjestetään helmikuusta toukokuuhun ja syyskuusta joulukuuhun. Suljetuissa ryhmissä on enintään kahdeksan nuorta kussakin; avoimessa toiminnassa osallistujamäärää ei ole rajoitettu.

LuovaStartti -ryhmä kokoontuu kolmesti viikossa maanantaista keskiviikkoon, klo 9-13.00. Ryhmän ohjelma suunnitellaan nuorten kanssa yhdessä ryhmän tarpeiden ja kiinnostusten mukaisesti. LuovaStartti -ryhmässä tuetaan nuoren elämän- ja arjentaitojen hallintaa, opitaan sosiaalisia-, työelämä- ja opiskelutaitoja sekä vahvistetaan itsetuntemusta. Toiminnan sisältöön on mahdollista sisällyttää erilaisia tutustumiskäyntejä työpaikoille ja oppilaitoksiin. Tavoitteena on myös viritellä eri yritysten, yhdistysten tms. toimijoiden kanssa yhteistyötä, joka mahdollistaisi nuorille tiettyinä päivinä kuukaudessa tutun ja turvallisen ympäristön harjoitella työelämätaitoja ja saada kokemusta eri aloista. Lisäksi ryhmään kuuluu projektityöskentelyä. Projektityöskentely opettaa ajanhallintaa, suunnitelmallisuutta ja antaa onnistumisen kokemuksia. Nuori voi osallistua LuovaStartti-ryhmään useamman jakson peräkkäin, jos se tukee hänen kuntoutumistaan.

LuovaStartti-ryhmälle on myös alustavasti suunniteltu uravalmennuksellisia osioita ryhmäpäivien sisään, joita järjestäisi työllisyyspalveluiden asiantuntija. Tämä voisi olla mahdollista toteuttaa syksyn 2026 ryhmätoiminnassa.

HyväArki-ryhmä kokoontuu kerran viikossa torstaisin, klo 9-13.00 ja toiminta sisältää ruoanlaittoa, arkipuuhia, liikuntaa ja luovaa tekemistä. Ryhmän ohjelma suunnitellaan nuorten kanssa yhdessä valmentautujien tarpeiden ja kiinnostusten mukaan. Ryhmä- ja yksilövalmennuksella vahvistetaan nuoren itsetuntemusta. Lisäksi ryhmässä keskustellaan arkeen vaikuttavista asioista esimerkiksi asumisesta, raha-asioista ja terveydestä. Ryhmä on tarkoitettu nuorille, joilla on korkea kynnys osallistua ryhmätoimintaan esimerkiksi pitkän kotona olon jälkeen tai sosiaalisten tilanteiden pelkojen takia. HyväArki-ryhmään osallistumalla nuori voi myös tutustua LuovaStartin toimintaan ja kokeilla, onko toiminta itseä kiinnostavaa sekä omaa elämänhallintaa tukevaa toimintaa. Nuori voi osallistua HyväArki-ryhmään useamman jakson peräkkäin, jos se tukee hänen kuntoutumistaan. HyväArki-ryhmästä on mahdollista jatkaa LuovaStartti-ryhmään.

Avoim ryhmä eli Startin olohuone LuovaSti kokoontuu kerran viikossa klo 13.30-15.30. Avoimen toiminnan tavoitteena on tarjota nuorille aikuisille paikka vertaiskohtaamiseen ja oleiluun. Avoimeen ryhmätoimintaan voivat osallistua myös suljettuihin ryhmiin osallistuvat nuoret. Avoimessa toiminnassa on mahdollisuus erilaiseen ajanviettoon, pelailuun ja muuhun itseä kiinnostavaan toimintaan. Startin olohuoneella on mahdollista keskustella toisten nuorten ja ohjaajien kanssa. Lisäksi avoimessa ryhmätoiminnassa nuorten on mahdollista saada neuvoja ja tukea esimerkiksi erilaisten hakemusten täyttämiseen.

Arviointi, seuranta ja vaikuttavuus

LuovaStartti -työpajatoiminnan hankkeen toimintaa ja laatua arvioidaan seuraavilla mittareilla: 1) Miten nuorilla vahvistuvat sosiaaliset ja arjenhallinnalliset taidot, 2) Paljonko toiminnassa on asiakkaita, 3) Löytyykö asiakkaille jatkopolkuja sekä 4) Millaista palautetta toiminnasta saadaan.

Hankkeessa on käytössä PAR-asiakastietojärjestelmä, johon tallennetaan nuoren tiedot. Nuoret antavat kirjallisen suostumuksensa tietojen tallentamiseen. Hanke seuraa työpajatoiminnan PARTY- järjestelmän edellyttämällä aikavälillä (vuoden seuranta) nuorten jatkopolkuja ja tiedot toimitetaan valtakunnallisen Parkki-järjestelmän kautta sovitusti.

LuovaStartilla on käytössä kaksiosainen valmennussuunnitelma, jossa nuoret kertovat itsestään, päivärytmistään, taidoistaan ja vahvuuksistaan sekä miettivät mihin osa-alueisiin toivovat muutosta. Tärkein osa valmennussuunnitelmassa on nuoren tavoitteet. Jos tavoitteita on vaikea itse määrittää, tehdään ne starttivalmentajien kanssa yksilökeskustelussa yhdessä. Yksilökeskusteluissa seurataan tavoitteiden toteutumista ja arvioidaan yhdessä nuoren kanssa, miten tavoitteet ovat edenneet. Koko starttijakson ajan nuoria arvioidaan havainnoimalla heidän sosiaalisten ja arjenhallinnallisten taitojensa vahvistumista. Nuoret myös itse havainnoivat itseään kirjallisesti. Starttivalmennusjaksoilla täytetään ns. oppimispäiväkirjaa päivittäin, johon nuoret kirjaavat omia huomioitaan itsestään. Starttivalmentajat antavat oppimispäiväkirjoihin viikoittain palautteen. Jakson aikana nuoret tekevät itsearviointia toimintakyvystään, arjenhallinnastaan ja projektityöskentelystä. He pysähtyvät miettimään omaa elämäänsä monilta eri osa-alueilta. Itsearvioinnissa käytetään Into ry:n Miten minulla menee? -kartoitustyökalua. Starttivalmentajat laativat nuorelle kirjallisen palautteen jakson lopussa. Palautteessa on tuotu esiin myönteisellä tavalla starttivalmentajan havaintoja nuoren osaamisesta, vahvuuksista, toimintakyvystä ja kehittämiskohteista, joita toiminnassa on noussut esiin.

LuovaStartin ohjelman toteutumista seurataan ja dokumentoidaan, jolloin saadaan kokemuksia valmennuksen toimivuudesta. Starttivalmentajat kirjaavat päivien sisällöt, nuorien saapumis- ja lähtöajat sekä poissaolot. Starttivalmentajat ottavat nuorilta palautetta ja toimintaehdotuksia vastaan koko jakson ajan. Jotta nuori saa kokemuksen, että hän on tullut kuulluksi, vastataan palautteisiin mahdollisimman pikaisesti. Nuorilta kerätään palautetta vielä valmennusjakson lopussa suullisesti ja kirjallisesti. LuovaStartilla on käytössä Sovari-mittaristo, joka mittaa toiminnan laadullista vaikuttavuutta. Sovari on Into ry:n kehittämä mittaristo sosiaalisen vahvistumisen mittaamiseen. Mittari käsittää sosiaalisen vahvistumisen viisi osa-aluetta, joita ovat itsetuntemus ja -luottamus, sosiaaliset taidot, arjenhallinta, opiskelu- ja työelämävalmiudet sekä elämänhallinta ja tavoitteellisuus. Sovari-mittarin käyttö on sähköistä ja valtakunnallista ja sen kautta saadaan laadullista tietoa kootusti.

LuovaStartilla on tunnistettu oppimisympäristöt TUVA -opintokokonaisuudesta ja yhteiset tutkinnon osat -osiosta ja käytössä on PAIKKO-osaamistodistus. Nuoren osaamisen perusteella heille laaditaan tarvittaessa osaamistodistuksia, joilla he voivat todentaa omaa osaamistaan oppilaitoksissa ja työnhaussa.

Hanketoimintaa, sen tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta arvioidaan ja seurataan hankkeen ohjausryhmässä, vapaa-aikapalvelujen sisäisissä palaverissa sekä kaupungin talousarvio- ja tilinpäätösasiakirjoissa. Palautetta kerätään myös vuosittain yhteistyökumppaneilta verkostokyselyn avulla. Aiemmin saadun palautteen ja kyselyn perusteella LuovaStartin toiminta on hyödynsi paikkakunnan nuorille ja yhteistyö työpajatoiminnan kanssa on sujuvaa.

Valmentautujien antamaa palautetta toiminnasta vuodelta 2025:

- Saa aina olla oma itsensä, tietää ettei ohjaajat tai muut ryhmäläiset tuomitse. Aina saa apua jos pyytää.
- Yleisesti startin toiminta on hengentärkeää. Ilman sitä en todellakaan olisi vielä päässyt tähän pisteeseen.
- Tärkeintä toiminnassa on yhdessä olo. On hyvä päästä näkemään tärkeitä ihmisiä joka viikko ja tekemään jotain uutta.
- Kiitos kun järjestätte tämmöistä, tulee tosiaan tarpeeseen niin monelle ihmiselle. Vointi olisi helposti luisua huonommaksi ellei olisi tätä viikkoa rytmittämässä. Olette ihanan sydämellisiä ja ymmärtäväisiä ihmisiä.
- Luotettavat ohjaajat ja mukavat ihmiset, tietää ettei kukaan tule tuomitsemaan. Saa olla juuri silleen kun itsestä tuntuu.
- Ryhmä oli avoin ja kaikki otettiin huomioon. Saa olla juuri sellainen kuin on, eli saa olla oma itsensä.
- Parasta oli tutustua uusiin ihmisiin ja omien sosiaalisten taitojen edistäminen.

Verkostotoimijoiden ja yhteistyökumppaneiden antamaa palautetta vuoden 2025 verkostokyselyssä:

- Arjen toimintakyvyn paraneminen, osallisuus, yhteisöllisyys, myönteinen vaikutus mielialaan
- Nuoret aikuiset ovat saaneet omatyöntekijän, jolla on riittävästi aikaa, jotta luottamuksellinen asiakassuhde saa aikaa kehittyä. Yhteistyö palaverien järjestämisen ja nuorten asioiden edistämisen suhteen on ollut tehokasta.
- Kyllä työhön nuorten parissa on merkittävää ja tavoittaa yleisimmin vaikeimmissa tilanteissa olevia nuoria, jotka tarvitsevat vahvaa tukea. Ja sellaista mihin edes sosiaalitoimella ei ole aikaa. Nuorten tilanteet saavat apua ja ei entisestään pahene.

- Starttiporukan järjestämät tilaisuudet olivat erittäin pidettyjä asiakkaiden keskuudessa ja nuoret kohtasivat vanhukset hienosti.
- Samojen asiakkaiden kanssa työskennellään, yhteistyö hyödyttää kaikkia.

Tiedot toiminnan kehittämissuunnitelmasta tai strategiasta tiivistetysti

LuovaStartti -hanke visioidaan aina vuoteen 2030 saakka, jolloin se on nuorten näköinen ja kokoinen arjentukemisen ja osallisuuden vahvistamisen tärkeä mahdollistaja Jämsässä. Yhteistyötahojen ja hankkeen ohjausryhmän kanssa käydyissä keskusteluissa LuovaStartti on todettu toimivaksi malliksi. Jämsäläisessä palveluverkostossa hanke koetaan tarpeellisena erityisesti syrjäytymisuhan alla oleville nuorille. Muuta vastaavaa toimintaa ei järjestetä seutukunnalla. Hanke mahdollistaa joustavuuden ja sillä on valmius mukautua vastaamaan nuorten tarpeita ja kokeilla uusia toimintamuotoja aina tilanteen niin vaatiessa. Jotta toiminta olisi kaikkien sitä tarvitsevien nuorten saatavilla vieläkin paremmin ja mahdollisimman tasa-arvoista, tulee vielä pohtia miten toimintaa voisi tulevaisuudessa kehittää edelleen.

LuovaStartilla koetaan, että silloin kun nuori on saanut edetä omassa tahdissa starttivalmennuksessa, saavutetaan parhaat tulokset nuoren kokonaisvaltaisessa hyvinvoinnissa ja elämänpolulla etenemisessä. Nuorentahtisuus tarkoittaa joidenkin nuorten kohdalla suhteellisen pitkiä, jopa vuosien LuovaStartin jaksoja, jossa on vahva tuki.

Starttitoiminta haluaa kehittyä ajan tasaisesti vastaamaan Jämsän tarvetta ja toimii tiiviissä yhteistyössä etsivän nuorisotyön ja muiden verkostotoimijoiden kanssa. Kuntapäätäjiin ollaan yhteydessä, jotta hankkeen tunnettuus lisääntyisi myös eri hallintokunnissa ja siellä kasvaisi tietoisuus nuorten haasteiden monialaisuudesta ja tuen tarpeesta.

Jämsän kaupunginvaltuusto on päättänyt 8.12.2025 kokouksessaan vuoden 2026 talousarviosta ja henkilöstösuunnitelmasta. Henkilöstösuunnitelma pitää sisällään kahden starttivalmentajan toimen vakinaistamisen 1.1.2026 alkaen. Jämsän kaupungin uudessa strategiassa vuosille 2025-2035 yhtenä kärkitavoitteena on hyvinvoiva ja turvallinen kaupunki. Tämän kärkitavoitteen alatavoitteita ovat mm. asukkaiden hyvinvoinnin tukeminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen sekä työllisyyden ja osallisuuden edistäminen. Näihin kaikkiin voi nuorten työpajatoiminta vastata omalta osaltaan 17-28 -vuotiaiden kohdalla.

Yhteistyötahot

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia, Keski-Suomen hyvinvointialue Hyvaks, KELA, kaupungin eri toimialat, paikalliset yritykset, yhdistykset ja säätiöt, seurakunnat, nuorisovaltuusto

Kustannusarvio ja rahoitus

Haettava summa (€)

90000,00

Avustuksen suunniteltu käyttöaika

01.01.2026 - 31.12.2026

Tavoitteet, joihin avustuksenkäytöllä pyritään (lyhyesti)

LuovaStartti - nuorten työpajatoimintahankkeen tavoitteena on tarjota jämsäläisille 17-28-vuotiaille nuorille tavoitteellista toimintaa sekä turvallisen paikan, jossa nuori voi starttivalmentajien tuella ja yhdessä muiden nuorten kanssa kehittää itseään sekä taitojaan ja pohtia tulevaisuuttaan. LuovaStartin toiminnan keskeinen tavoite on turvallinen ympäristö, jossa nuorella on mahdollisuus kehittää arjenhallinnan osaamistaan ja tunnistaa omia voimavarojaan ja vahvuuksiaan sekä lisätä osaamistaan työelämää ja opiskelua varten. Tavoitteena on toimia nuoren hyväksi järjestämällä osallistavaa ja suunnitelmallista ryhmätoimintaa, johon sisältyy yksilöllistä ohjausta jokaisen nuoren tarpeiden mukaan. LuovaStartilla on myös tärkeä paikka osana paikallista palveluverkostoa. Toiminnalla lisätään jämsäläisten hyvinvointia tarjoamalla matalankynnyksen palvelua tuen ja ohjauksen tarpeessa oleville nuorille.

Kustannusarvio

Kustannus	Summa (€)	%-osuus	Erittely
Palkkakustannukset sivukuluineen	100450,00	67%	Kahden starttivalmentajan (99 500e) sekä tuntiohjaajien (950e) palkkakustannukset sivukuluineen
Matka- ja kuljetuskustannukset	1000,00	1%	Henkilöstön työajojen kilometrikorvaukset sekä esim. koulutusten matkakorvaukset
Henkilöstön lyhytkestoinen koulutus ja työnohjaus	2500,00	2%	Työnohjaus, koulutuspäivät
Palvelujen ostokustannukset valmentautujien	5500,00	4%	Vierailevat luennoitsijat ja pajatoiminnan ohjaajat, tutustumisvierailut yrityksiin ja vapaa-ajan harrastuksiin, pajatoiminnan tietokoneiden

elämänhallinnan edistämiseksi			käyttökustannus, valmentautujien ravitsemuspalvelut (lounas syksy 2026)
Materiaali- ja välinekustannukset	4800,00	3%	Kalusto, välineet, materiaalit, elintarvikkeet
Tilakustannukset	26150,00	17%	Tilavuokrat + tilan sähkö ja vesi, tilan siivouskustannukset
Muut kustannukset	10500,00	7%	Sisäiset ICT-palvelut ja muut toimintaan liittyvät tukipalvelut, markkinointikustannukset
Yhteensä (€)	150900,00		

Rahoitus

Rahoituslähde	Summa (€)	Erittely
Valtionavustus (haettava summa)	90000,00	
Kunnan tai kuntien omarahoitus	60900,00	
Toimijan omarahoitus		
Kunnan tai kuntien rahoitus		
Muu julkinen rahoitus ja avustukset		
Toiminnasta saatavat tulot		
Muu rahoitus		
Yhteensä (€)	150900,00	

Valtionavustuksen osuus kokonaisrahoituksesta

59,64 %

Tarkemmat tiedot rahoituksesta

Tiedot työpajatoiminnasta

Haetaanko avustusta nuorten työpajatoiminnan aluekoordinaatioon?

Ei

Arvio nuorten valmentautujien määrästä seuraavan avustuskauden aikana

Ikäväli	Määrä
< 17	2
17 – 20	7
21 – 24	25
25 – 28	7
Yhteensä	41

Arvio nuorten työpajatoiminnan valmennushenkilöstön määrästä henkilötyövuosina (htv) seuraavan avustuskauden aikana

Nuoriin kohdentuva valmennushenkilökunnan määrä (htv)

Palkattavat	htv
Tällä avustuksella palkattava	2
Muulla rahoituksella palkattavat, josta	
vakinaiset	0
määräaikaiset	0
palkkatuella palkatut	0
Yhteensä	2

Onko tällä avustuksella toteuttavassa nuorten työpajatoiminnassa osa-aikaista valmennushenkilöstöä?

Ei

Tarkemmat tiedot nuorten valmentautujien ja henkilökunnan määristä.

Muut tiedot

Millaista valmennusta nuorelle on tarjolla työpajallanne?

- Yksilövalmennus
- Työvalmennus
- Ryhmävalmennus
- Starttivalmennus
- Seinätön valmennus
- Etävalmennus
- Muu valmennus

Miten nuorten työpaja toteuttaa nuorisolain 2 pykälässä säädettyjä tavoitteita ja lähtökohtia?

LuovaStartilla edistetään nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa. Startin toiminnassa annetaan nuorille työkaluja ja tietoa osallisuuden ja vaikuttamisen tavoista ja toimista. Ryhmässä keskustellaan vaikuttamisesta, mahdollistetaan äänestämisen ja varmistetaan äänestämistaidot sekä seurataan uutisia eri medioista. Startilla vahvistetaan nuorten osallisuuden tunnetta omasta itsestään ja aktiivista toimijuutta yhteiskunnan jäsenenä.

Mielenterveyden haasteet on yksi suuri osallisuuteen vaikuttava tekijä. Nuorten mielenterveyttä ja itsenäistä toimijuutta uhkaavia tekijöitä ovat esimerkiksi huono itsetunto, sosiaalinen jännittäminen, yksinäisyys, kiusaaminen, syrjintä sekä opiskeluun ja työhön liittyvä stressi. Startilla vahvistetaan voimavaroja, jotka lisäävät osallisuutta, auttavat rakentamaan toimivaa arkea ja löytämään ratkaisuja myös elämän kriisitilanteissa ja vastoinkäymisissä. Nuoria kannustetaan palautteen antamiseen ja työpajatoiminnan sisällön suunnitteluun yhdessä muiden ryhmäläisten ja starttivalmentajien kanssa.

Starttitoiminta parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Startin toiminnassa tarjotaan nuorille mahdollisuus vertaistukeen ja ryhmässä toimimiseen. Toiminnassa tuetaan nuoren arjenhallinnan taitoja ohjaamalla ja opastamalla nuorta toimimaan omassa toimintaympäristössään nuorilähtöisesti. Arjenhallintataidot lisäävät nuoren kokonaisvaltaista hyvinvointia ja kehittymistä tasapainoisemmaksi aikuiseksi. Toiminnassa harjoitellaan esim. terveellisten aterioiden valmistamista ja ruokaillaan yhdessä hyviä ruokailutapoja ja keskustelutaitoja harjoittaen. Startin toiminta tukee nuorten kasvu- ja itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista. Taitojen lisääntyessä arvioidaan nuoren oman elämän ja arjen hallinnan tunteen vahvistuvan ja ulkopuolisuuden tunteen kokemisen vähenevän. Startin toiminnassa ollaan tukena asiointikäynneillä ja startilta ohjataan nuoret tarvittaviin palveluihin esim. päihde- ja mielenterveyspalveluihin tai asumisneuvontaan.

Startin toiminnassa tuetaan nuorta kouluttautumisen polulla ja polulle sekä työelämätaitojen hallintaan. Ryhmässä harjoitellaan mm. työhakemusten ja ansioluettelon tekemistä.

Starttitoiminta tukee nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa. Startilla keskustellaan nuorten kanssa harrastustoiminnan vaikutuksesta hyvinvointiin. Startin toiminnassa tiedostetaan, että harrastukset tarjoavat nuorelle mahdollisuuden sosiaaliseen vuorovaikutukseen, itseilmaisuuksiin sekä terveyttä edistävään, innostavaan ja motivoivaan toimintaan vapaa-ajalla. Harrastuksissa yhdistyvät kaverisuhteiden ylläpitäminen, itsensä kehittäminen, omien unelmien tavoittelemisen, omien vahvuuksien löytäminen sekä mielekäs ja rentouttava tekeminen, mikä kaikki tähtää kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin lisäämiseen. Startin toiminnassa tutustutaan nuorten kanssa paikkakunnan harrastustoiminnan mahdollisuuksiin ja kannustetaan osallistumaan.

Starttitoiminta edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista. Startin toiminnassa keskustellaan nuorten kanssa yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon teemoista sekä osallistetaan ja rohkaistaan nuoria ajattelemaan ja pohtimaan omia asenteitaan avoimen keskustelun lisäksi. Toiminnassa puututaan ja ohjataan nuoria puuttumaan syrjiiviin ja rasistisiin puheisiin ja tekoihin. Startin toiminnan tavoitteena on turvallisen, tasa-arvoisen ja hyväksyvän ilmapiirin luominen työpajatoimintaan, jossa jokainen voi kokea olevansa arvostettu ja hyväksytty omana itsenään. Työpajatoiminnassa noudatetaan mm. turvallisemman tilan periaatteita sekä yhdessä sovittuja sääntöjä.

Startin toiminnassa yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys huomioidaan suunnittelussa ja toteutuksessa. Toiminnassa keskustellaan nuorten kanssa ko. teemoihin liittyvistä kysymyksistä. Startilla etsitään yhdessä tietoa esimerkiksi paikallisista, valtakunnallisista ja kansainvälisistä työ- ja vapaaehtoistyön mahdollisuuksista. Teemme toiminnassa eri maihin ja kulttuureihin liittyviä aistimatkoja ruoan, kuvien, musiikin ja videoiden välityksellä. Lisäksi keskustelemme erilaisista taustoista niin kulttuurien, sukupuolien kuin seksuaalisuudenkin näkökulmasta. Keskustelemme myös vapaaehtoistyön merkityksestä ja toisten pyyteettömästi auttamisesta ja ilahduttamisesta. Jakson aikana suunnittelemme projektin, jossa voimme kokeilla vapaaehtoistyötä käytännössä.

Kestävä kehitys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen huomioidaan startin toiminnassa. Startin toiminnassa kannustetaan nuoria kierrättämään ja miettimään omaa suhdetta ympäristöön ja elämään. Toiminnassa keskustellaan elämän merkityksellisyydestä ja sen kunnioittamisesta.

Monialaisen yhteistyön näkökulmasta valmentajat osallistuvat yksittäisen nuoren asioissa ja nuorten hyväksi toimiviin verkostoihin sekä niihin verkostoihin, joissa käsitellään yleisesti nuoriin liittyviä ilmiöitä.

Miten nuorisotyöllinen työote käytännössä näkyy nuorten työpajatoiminnassa? Avatkaa lisäksi tarkemmin, millaista nuorisotyöllistä osaamista nuorten työpajalla olevalla henkilöstöllä on ja kuinka sitä ylläpidetään/kehitetään

LuovaStartin toiminnassa toteutuu toiminnallisuus, ryhmämuotoisuus sekä nuoren elämänhallinnan tukeminen. Starttitoiminnalla vahvistetaan nuoren toimijuutta ryhmän ja yhteiskunnan jäsenenä. Ryhmäytävillä toimilla edistetään yhteishenkeä ja mahdollistetaan vertaistuen kokemus. Yhteisöihin, palveluihin ja nuoren omiin ihmissuhteisiin kannustaminen ja tukeminen vahvistavat myös nuoren integroitumista yhteiskuntaan sekä parantavat työllistymismahdollisuuksia.

Nuoret saavat osallistua toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. LuovaStartilla kannustetaan nuoria oman näköiseen elämään ja luodaan hetkiä, jolloin nuori kokee merkityksellisyyttä. esim. vanhusten virkistystoiminta-projekti Jämsän kotipalvelussa keväällä 2025 sekä kirjaston lastenosaston koristeiden suunnittelu ja toteutus.

LuovaStartilla tarjotaan turvallinen ympäristö oppia ja erehtyä. Ei tarvitse osata vaan kokeilemalla opitaan ja onnistutaan. Positiivisella ja rakentavalla palautteella huomioidaan nuoren vahvuudet. Nähdään nuoren mahdollisuudet ja onnistumiset. Kehutaan ja kiitetään nuorta. Toimitaan voimavaroilähtöisesti.

LuovaStartin toiminnassa ratkaisu- ja voimavarakeskeisyys ovat toiminnan ytimessä. Nuorten tarpeet ja toiveet ohjaavat valmennusta ja sen tavoitteita. Nuorta kunnioitetaan yksilönä. Startilla luotetaan nuoren kertomaan ja kykyihin rakentaa oma tulevaisuus. Työtä tehdään "nuori edellä" ja kohdataan nuori arvostavasti.

Ryhmässä kuunnellaan aidosti, ollaan läsnä ja annetaan tilaa nuoren ajatuksille. LuovaStartilla arkipäivän toimintoihin kuuluvat mm. viikonlopun kuulumiskierrokset ja tähtihetkien valinta nuoren kokemista asioista viikoittain, kiitollisuuden pohtiminen ja harjoittelu tekemällä säännöllisesti kiitollisuus-koosteita omasta kuluneesta viikosta. Ei oleteta vaan kuunnellaan nuoren omaa kertomusta itsestään. Nuori myös kohdataan ja nuorelle puhutaan sukupuolineutraalisti.

Nuori kohdataan yksilöllisesti, tasa-arvoisesti, luottamuksellisesti ja erilaisuus hyväksyen. Nuoren kanssa lähdetään liikkeelle asioista, jotka nuori tuo itse esiin. LuovaStartilla ollaan aidosti kiinnostuneita nuoresta nuorena ja hänen mahdollisuuksistaan. Nuorta haastetaan ottamaan oma elämänsä haltuunsa ja etsitään yhdessä jatkopolkuja tulevaisuuteen. Startilla uskotaan, että hyvä ja turvallinen ryhmä mahdollistaa nuoren sosiaalisten taitojen kasvamisen ja itsetunnon vahvistumisen sekä antaa nuorelle kipinän toimia jatkossakin erilaisissa ryhmissä. Toiminnan yhtenä tavoitteena onkin vahvistaa nuoren suhteita itselleen läheisiin ihmisiin, palveluihin, yhteisöihin ja tätä kautta maailmaan. Nuoren vahvistuessa suhteessa edellä mainittuihin asioihin hänen on helpompi olla aktiivisempänä toimijana omissa yhteisöissään, sekä osallistujana yhteiskunnan toimintaan.

LuovaStartin toimintaan pääsee mukaan myös sopimuksettomasti avoimeen Startin olohuone -toimintaan (LuovaSti), joka on kaikista matalimman kynnyksen palvelua. Tämän on tarkoitus auttaa nuorta siirtymään muihin valmennuspalveluihin. Luovastartin HyväArki- ja LuovaStartti -ryhmien toimintaan voi tulla mukaan startin omalla sopimuksella, joka ei perustu lakiin. Tässä kyse on vapaaehtoisuuteen perustuvasta valmennuksesta, josta nuori ei saa mitään rahallista etuutta.

Valmentajat osallistuvat erilaisiin koulutuksiin ja tapahtumiin, jotka tukevat nuorilähtöisen työotteen kehittymistä sekä verkostoitumista, esimerkiksi Into ry:n ja Avin (tuleva Lupa- ja valvontavirasto) järjestämät työpajaverkostot ja Nuoripäivät.

Kuvatkaa yhteistyötä kunnan etsivän nuorisotyön, muun nuorisotyön sekä nuorten työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteispalvelun kanssa

LuovaStartti muodostaa tiiviin yhteistyöverkoston kunnan etsivän nuorisotyön, muun nuorisotyön sekä nuorten työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteispalvelun kanssa. LuovaStartin nuorista suurin osa ohjautuu starttivalmennukseen etsivän nuorisotyön kautta. Etsivän nuorisotyön ohjaajat tavoittavat nuoret, jotka ovat jääneet koulutuksen tai työelämän ulkopuolelle, ja ohjaa heitä työpajatoimintaan silloin, kun tarvitaan arjen rytmiä, työelämätaitojen harjoittelua tai sosiaalista vahvistumista. Tiivis yhteistyö etsivän nuorisotyön kanssa tukee nuoren kiinnittymistä starttivalmennukseen.

Kunnan ja järjestöjen nuorisotyö täydentää työpajajaksoa tarjoamalla vapaa-ajan mahdollisuuksia, jotka tukevat nuoren hyvinvointia. Starttivalmennusjakson rinnalla nuorisotyön toiminta voi sisältää toimintoja, jotka vahvistavat nuoren osallisuutta ja antavat onnistumisen kokemuksia myös starttijakson ulkopuolella. Edellisellä hankekaudella starttivalmennuksen nuoret järjestivät yhdessä kunnan perusnuorisotyön ja nuorisovaltuuston kanssa Pride-tapahtuman. Nuorisovaltuusto on viime aikoina ottanut Jämsässä voimakkaasti kantaa yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja kaikkien oikeuksien toteutumisen puolesta ja heidän kanssaan starttiryhmän nuorilla oli mahdollisuus osallistua kesän 2025 Pride-tapahtuman järjestämiseen. Kunta on myös järjestänyt maksutonta ohjattua kuntosaliharjoittelua 17-28-vuotiaille nuorille.

Jämsässä monialainen yhteispalvelu tarkoittaa tiivistä verkostotyötä eri toimijoiden (työllisyyspalvelut, sosiaali- ja terveyspalvelut ja oppilaitokset). Sen tehtävänä on rakentaa jatkopolkuja työpajajakson jälkeen, esimerkiksi

koulutukseen hakeutumista, työllistymisen tukemista tai kuntouttavaa työtoimintaa. Monialainen palvelu tarjoaa kokonaisvaltaista ohjausta, jotta nuori saa oikean palvelun oikeaan aikaan.

Yhteistyö näkyy käytännössä yhteisinä verkostopalaverina, joissa LuovaStartti, etsivä nuorisotyö, ja monialainen palvelu suunnittelevat nuoren polkua yhdessä. Nuoren suostumuksella tietoja vaihdetaan, jotta hänen tarpeensa huomioitaisiin mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. Starttivalmentajat saattavat nuoren palveluihin ja varmistavat, että hän saa tarvitsemansa tuen. Työpajajakson jälkeen nuori ohjataan eteenpäin koulutukseen, työhön tai muihin tukipalveluihin.

Nuorelle tämä yhteistyö mahdollistaa selkeän polun: nuorten työpajatoiminta tarjoaa harjoittelua ja arjen hallintaa sekä tukee sosiaalista vahvistumista. Monialaisen palvelun kanssa rakennetaan jatkoa kohti koulutusta ja työllistymistä. Näin nuori saa kokonaisvaltaista tukea ja turvallisen verkoston, jossa hän ei jää yksin vaan saa rinnalleen useita tukijoita eri vaiheissa.

Jämsän kaupunki koulutuksen järjestäjänä omaa toimivat verkostot kaupungin alueella toimiviin muihin koulutuksen järjestäjiin, joita ovat Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia ja Jämsän Kristillinen Kansanopisto. Yhteistyö perustuu arkiseen, operatiiviseen yhteistyöhön ja yhteistyötä vahvistaa toisen asteen koulutuksen johtoryhmä.

Miten monialainen yhteistyö käytännössä toteutuu muiden toimialojen kanssa?

Starttivalmentajat osallistuvat yksittäisen nuoren asioissa ja hyväksi toimiviin verkostoihin sekä niihin verkostoihin, joissa käsitellään yleisesti nuoriin liittyviä ilmiöitä. Monialaista yhteistyötä tehdään yksittäisten nuorten eri verkostojen kanssa sekä koko toiminnan suunnittelussa yleisellä tasolla. Nuorta ohjataan löytämään tarvittavat tukitoimet palveluverkostosta.

LuovaStartin toiminta toimii vahvassa yhteistyössä etsivän nuorisotyön, hyvinvointialueen sosiaalityön ja työllisyyspalvelujen sekä kunnallisen nuorisotyön kanssa. Näiden toimialojen lisäksi teemme yhteistyötä Jämsän kaupungin eri toimialojen, Kelan, ammattiopisto Gradian ja Työvalmennussäätiö Avituksen kanssa. Toiminnallista yhteistyötä tehdään kaupungin eri yksiköiden ja henkilöstön lisäksi yhdistystoimijoiden, mm. J+J teatteri ja Jämsän 4H-yhdistyksen kanssa.

Ryhmätoimintaan pyydetään vapaa-aikapalvelujen henkilöstöä sekä paikallisia järjestö- ja harrastustoimijoita esittelemään toimintaansa ja järjestämään ohjattua toimintaa tutustumismielessä. Yhteistyötä tehdään tarvittaessa myös kaupungin kotoutumisen asiantuntijan kanssa. Vapaa-aikapalvelujen vuotuiset tapahtumat, esimerkiksi Erityisliikkujien kesä- ja talvipäivät ovat hyviä projektityön kohteita. Näissä tapahtumissa yhteistyökumppanina on kaupungin erityisliikunnanohjaaja.

Ryhmässä keskustellaan terveellisiin elämäntapoihin liittyvistä aiheista ja mietitään yhdessä jokaiselle nuorelle sopivat toimintamallit siihen, miten omia elintapojaan voisi muuttaa terveellisemmiksi. Luonteva yhteistyökumppani on mm. kaupungin hyvinvointikoordinaattori, joka voi olla mukana keskusteluissa tai pitää luennon terveellisistä elämäntavoista keskustelun virittämiseksi.

Jämsässä toimii myös vapaaehtoistoiminnan kehittämisen yhteistyöverkosto, Valikko-ryhmä, jonka kautta nuoret voivat löytää itselleen sopivia ja mieluisia vapaaehtoistöitä ja saada kokemuksia vapaaehtoistyön tekemisestä. Startilla tehdään yhteistyötä myös paikallisten yritysten (esim. kuntosaliryttäjien) sekä kaupungin opistopalvelujen (työväenopisto ja musiikkiopisto) kanssa.

Jämsässä on laaja yhdistys- ja järjestötoimijoiden kenttä, joka järjestää monipuolista vapaa-ajantoimintaa. Harrastustarjontaan tutustutaan mm. kunnan verkkosivuilla olevan Harrastukset-sivuston avulla. Starttivalmentajat käyvät nuorten kanssa tutustumassa yksilöllisesti tai pienryhmäkohtaisesti harrastuksiin, joista nuoret ovat kiinnostuneita. Omatoimisen harrastamisen lisäämiseksi tutustutaan mm. yksityisten liikuntapaikkojen lisäksi kunnan liikuntapaikkatarjontaan ohjatusti (esim. uimahalli, pallokentät, ulkoilureitit, uimarannat, virkistysalueet).

Kuava lyhyesti nuorten työpajatoiminnan ohjausryhmän toimintaa (esimerkiksi, kuinka usein kokoontuu)

LuovaStartin nuorten työpajahankkeen toimintaa ohjaa LuovaStartin ja Etsivä nuorisotyö -hankkeen yhteinen ohjausryhmä. Ohjausryhmä koostuu hankkeiden tärkeimmistä yhteistyökumppaneista ja se kokoontuu kaksi kertaa vuodessa; keväällä sekä syksyllä. Ohjausryhmässä on edustajat Jämsän kaupungilta (sivistyspalvelut, työllisyyspalvelut), Keski-Suomen hyvinvointialueelta (sosiaalityö, oppilashuolto, mielenterveys- ja päihdepalvelut) sekä molempien hankkeiden työntekijät.

Keväällä 2023 LuovaStartin ohjausryhmän kokoonpanoa uudistettiin enemmän nykyisiä tarpeita vastaavaksi. Ohjausryhmän muutoksen myötä Jämsään perustettiin toinen laajempi yhteistyöryhmä, Nuorten ilmiöt -ryhmä, johon osallistuvat kaikki nuorisotoimijat yhteistyötahoineen. Nuorten ilmiöt -ryhmässä käsitellään ajankohtaisia nuoriin liittyviä ilmiöitä ja sovitaan toimintatavoista uusien haasteiden edessä. Hankkeen ohjausryhmä sekä laajempi Nuorten ilmiöt -ryhmä toimii ja työskentelee nuorisolain mukaisen monialaisen yhteistyön kehittämisen hengessä.

Onko nuorille suunnattu työpajatoiminta ympärivuotista? Kuinka monena päivänä viikossa toimintaa on?

LuovaStartti nuorten työpajatoiminnan toiminta on ympärivuotista lukuun ottamatta heinäkuun kesätaukoa. Kevätkauden ryhmätoiminta alkaa tammikuussa ja päättyy kesäkuussa. Syyskausi alkaa elokuussa ja päättyy joulukuussa. Nuorille on toimintaa neljänä päivänä viikossa. Maanantaista keskiviikkoon toimintaa järjestetään

kolmen päivän LuovaStartti-ryhmässä ja torstaisin HyväArki -ryhmässä. Lisäksi tiistai-iltapäivisin järjestetään toimintaan kuuluvana myös viikoittainen avoin starttitoiminta LuovaSti, johon voi osallistua kaikki Jämsän 17-28 -vuotiaat nuoret.

Onko työpajan henkilöstöllä riittävä koulutus ja osaaminen työ- ja yksilövalmennuksessa?
on molemmissa

Perustele vastauksesi (älä mene henkilötietotasolle)

Starttivalmentajalta vaaditaan soveltuva korkeakoulututkinto (esim. sosionomi). Tehtävään valituilla on lisäksi pitkä työkokemus alalta.

Millaiset toimitilat on käytössä? Onko tiloihin liittyen kehittämistarpeita tai jo tiedossa olevia muutoksia? Jos on, millaisia?

Nuorten työpajatoiminnan tilat sijaitsevan Jämsän keskustassa (Keskuskatu 2-4). Kiinteistössä sijaitsee Jämsän kaupungin palvelukokonaisuus Raitti, johon kuuluvat pääkirjasto, neuvonta sekä vapaa-aikapalvelujen tiloja. Työpajatoiminnan tilat sijaitsevat suurimmilta osin nuorisotilassa, joka on LuovaStartti -toiminnan käytössä päivisin. Nuorisotila on kooltaan n. 250 m² ja sen yhteydessä olevissa työhuoneissa on työpajatoiminnan ohjaajien toimistotyötilat.

Tilat mahdollistavat suunnitellun työpajatoiminnan hyvin, koska keittiö on tilava ja muutoinkin tilat ovat muunneltavissa kulloisenkin toiminnan mukaan. Tilat ja varustus soveltuvat hyvin ympärivuotiseen ohjattuun toimintaan, koska tiloista löytyy paljon siivoukseen, kädentaitoihin, liikuntaan ja ruoanlaittoon tarvittavia välineitä ja mahdollisuuksia. Nuorten käytössä on tietokoneita, tulostin ja kopiokone. Työpajatoimintaan on varattavissa nuorisotilan lisäksi tiloja myös kirjaston puolelta mm. hiljainen huone sekä monitoimitila. Kaupungin liikuntatilat ovat myös käytettävissä.

Jämsän kaupungilla on käytössä työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden toimintaohjelma, aktiivisen tuen malli ja mm. päihdeohjelma. Riskien arviointi tehdään vuosittain (sis. kemikaalit) ja pelastussuunnitelma on ajan tasalla. Henkilökunnalla on voimassa oleva ensiapu1-kurssi suoritettuna ja ensiapuvälineet ovat saatavilla. Nuorten kanssa luodaan ensimmäisten viikkojen aikana yhteiset pelisäännöt ja tutustutaan toimintaan, tilaan ja muihin ryhmäläisiin sopivia ryhmäytymenelmiä käyttäen.

Rauhallinen puhe ja käytös, asiakkaiden tarpeet huomioiva vuorovaikutus ja kommunikointi sekä yksilölliset tarpeet huomioiva ennakointi edistävät turvallisuutta. Ristiriitatilanteisiin puututaan matalalla kynnyksellä. Tiloissa noudatetaan turvallisen tilan suosituksia. Työvälineiden käyttö opastetaan. Turvallisuuskävely ja poistumisharjoitus toteutetaan ryhmittäin. Toiminnalla on vuosittain päivitettävä omavalvontasuunnitelma.

Luovastartin toiminta on ollut elokuun viimeiseltä viikolta alkaen väistötiloissa koko syksyn 2025 oman Nuorten Raitin tilan ollessa käyttökiellossa pääkirjaston puolella tapahtuneiden vesivuotojen vuoksi. Tiloissa on tehty kunnostustöitä ja takaisin Raitille päästään muuttamaan tämänhetkisen arvion mukaan tammikuun 2026 loppupuolella. Mikäli muutto viivästyy tästä, järjestetään LuovaStartin toiminta alkuvuoden ajan samoissa tiloissa kuin syksyllä 2025. LuovaStartin tilana on toiminut Jämsän Seudun Omaishoitajat ry:n vuokratila "James" osoitteessa Mottilantie 11, Jämsä. Ko. tila sijaitsee miltei Nuorten Raitin naapurissa Jämsän keskustassa. Jameksen tiloissa Luova Startin käytössä on iso olohuone ja keittiö sosiaalituloineen. Toimintaa on pystytty järjestämään hyvin myös väliaikaisissa väistötiloissa.

Työpajatoiminnan toimipisteiden tiedot

Toimipisteen nimi	Osoite	Kunta
LuovaStartti / Nuorten Raitti	Keskuskatu 2-4	Jämsä

Tehdäänkö nuoren kanssa työpajalla henkilökohtainen valmennussuunnitelma?
Kyllä, aina

Toteutatteko aikuisille tarkoitettua työpajatoimintaa:
 Kyllä Ei

Liitteen nimi

Kuvaus

Lähde

Asioija

Asioijan etunimi

Katja

Asioijan sukunimi

Pohjoismäki

Asioijan valtuutustieto

Oma ilmoitus valtuudesta yrityksen/yhteisön puolesta asiointiin

[Aluehallintovirastojen yhteystiedot](http://www.avi.fi) (www.avi.fi)